

# Călătorind în Rusia actuală

Marian Barbu

Apropiindu-se de împlinirea unei vârste rotunde (n. 10 dec. 1954), Florentin Smarandache, profesor la New Mexico University (USA), tinde să-și stabilizeze preocupările de specialitate – sub raport științific și tehnic. Dacă, până mai ieri, jubila în fața cuvântului tipărit ce rezona pentru literatură, astăzi, culege roadele nenumăratelor eforturi ca matematician și specialist recunoscut în domeniile conexe în care a investit fără limite. În 2011, Academia Română i-a oferit Premiul „Aurel Vlaicu”, iar în China i s-a decernat Premiul „Doctor Honoris Causa”, pentru preocupările sale multiple cu aplicabilitate imediată sau de perspectivă.

După succesele literare, atâtea câte au fost (în România, în special cu piesele de teatru, cu teoria mișcării paradoxiste, cu ingeniosul roman “America, paradisul diavolului” (patru ediții între 1992, primăvara, 1992, toamna, 1994, 1999), de câțiva ani buni matematicianul călătorește mai pe toate meridianele și paralele lumii. Scopul: de ordin științific; răspunde invitațiilor venite pe te miri ce teme solicitate să conferențieze ; în principal, mai toate pornesc de la matematică.

Din momentul declanșării unui da confirmator, cunoașterea dlui Smarandache se manifestă tridimensional: în scris (în principal, pe calculator, de regulă prin internet, dar și prin manifestări olografe, destul de variate. Aici ar intra și cărțile tipărite); prin oralitate (la cursurile universitare de la New Mexico; la demonstrațiile *pro domo*, făcute în fața unei

audiențe specializate, în țările vizitate; în discuțiile private de la telefoanele de acasă ori de la secretariatul facultății); prin procesare continuă. Creierul uman intră în dispută sau în colaborare cu mașinăria calculatorului.

Rămâne greu de separat, și cu atât mai mult de indicat, cine și când s-a aflat la pupitrul de comandă. Numai că și imaginația are variabilele ei. Așa că, în materie de cunoaștere prin călătorii (uneori chiar în jurul camerei; c-o singură condiție – să nu ai doar amintiri dintr-o pernă), profesorul Florentin Smarandache are la activ cel mai bogat palmares dintre scriitorii români, fie din țară, fie din străinătate.

Ca beneficiarul unor lecturi al cărților aparținând și acestei zone, am selectat-o, pentru acum, pe cea intitulată “Mama vitregă, Rusia” (Râmnicu Vâlcea: Offsetcolor, 2006, director: Mircea Monu). Motivele opțiunii : imprimarea clară pe hârtie 80% albă, fotografiile reproduse în policromie, care ridică standardul de prețuire și demnitate al indicatorilor referențiali, limbajul directiv, orientat pe comunicare imediată; din când în când, analitic, explicativ până la detalii strict necesare în expozeul formulat. Nu sunt neglijate unele cancanuri – puterea țaristă, puterea bolșevică. După cum globtroterul, făcând apel la documente ale vremii, scria cu lux de amănunte despre Inessa, amanta lui V.I. Lenin, ca și despre fiica lui I. V. Stalin. Și într-un caz și într-altul, Florentin Smarandache apasă cu o reală convingere pe înalta învățătură a celor două femei, specializate nu numai în politica roșie, ci și în limba engleză. Dar împrejurările numeroase ale vieții din țările occidentale, ca și mariajele nefericite, pe care și le-au

asumat cu bună știință, le-au făcut personaje, deloc literare, intrând în atenția organelor de siguranță și diplomație.

Florentin Smarandache este cucerit, dacă nu înmărmurit, când află că în Rusia lui 2005 erau 220 de institute de cercetare științifică; sau cum un savant, Boris Levin, un iubitor convins al plimbărilor în aer liber, nu știe denumirea marelui parc din Sankt Petersburg (el a descoperit anomalia ortopositroniumului în 1987, independent de grupul de la Michigan (USA). Dar câte fermecătoare explicații găsim pe tot parcursul șederii lui Smarandache la Petersburg, oraș înființat de țarul Petru cel Mare, contemporanul apropiat al lui Dimitrie Cantemir (1673 – 1723).

Capitolul “Farmecul Veneției rusești” – ca multe alte note de călătorie din această carte conține toate particularitățile de gândire și alcătuire, implicit de exprimare ale autorului ei. Informații seci, atâtea câte sunt strict necesare unui probatoriu credibil; traducerea din limba rusă a unor cuvinte și expresii folosite/întâlnite; obiective civile și religioase existente în zonă; o fotografie color, din 3 aug. 2005; un excurs de istorie, începând din sec. al XIII (de la ocupația mongolă), până la 1989; crime pentru tronul țarilor, „Noapți albe” și „Zile negre”, Moscheea din Sankt-Petersburg, faimosul muzeu Ermitaj, pictori ai lumii prezenți cu lucrări în muzeu, despre fortăreața „Petru și Pavel”, un medalion de o rară noblețe confraternă, dedicat soților Larissa Borissova și Dmitri Roubounski, fizicieni ruși – toate acestea sunt repere revelatorii ale capitolului amintit.

Preocupările celor doi fizicieni vizează actul comunicării dincolo de actualele tehnici cunoscute. Ei afirmă că informația

poate penetra instantaneu orice bariere materiale, iar transferarea se face fără absorbție (apud Fl. Smarandache).

Cartea are 125 de pagini. Ultimul capitol, al 5-lea, se prezintă ca un elegant *remember* despre Moscova. Autorul este bucuros să afle că în Biblioteca Centrală din Moscova se găsește și revista *Progress in Physics*, editată de el și de cei doi însoțitori ai săi.

Vârful de lance al scopului pentru care a venit în Rusia l-a constituit cercetarea științifică din orașelul Pușcino, aflat la 120 km de Moscova. Mergând cu autobuzul, poetul și prozatorul Smarandache își notează, în carnețel, dar și mental, despre frumusețea peisajului întâlnit: păduri, fânețe, lanuri de floarea-soarelui, companii de petrol, stejari, mesteceni, conifere. Autorul nu se poate abține, după ce a văzut numeroasele sonde de petrol, ca să nu exclame: „Companii, nu de petrol, ci de mega-petrol. Au zăcăminte uriașe”.

Ajuns în orașul științelor, își consemnează existența a șapte institute de cercetare: a celulei, a proteinelor, de inginerie genetică, de microbiologie, de cercetări chimice, de biologie, de matematici aplicate.

Pe românul american îl interesa producerea unei forme noi de materie, „în afară de antimaterie, nematerie (unmatter, în engleză)”, pentru care a ținut și o conferință despre probabilitatea neutrosifică, stadiul teoriei și aplicații. Se oferă exemple din spațiul Rusiei.

Cartea este doldora de informații, mai toate culese de la fața locului, suplinind orice ghid turistic, orientat în mod expres spre Moscova și Petersburg.

Certă rămâne maturitatea stilistică a exprimării matematicianului Florentin Smarandache care scrie cu supravegheată măsură a la Pitagora – multum in parvo.

P.S. Ca o împlinire științifică a globtroterului, s-ar cuveni ca, la împlinirea a șase decenii de viață, prof. dr. Florentin Smarandache să-și alcătuiască un corpus unitar al jurnalelor sale de călătorie din cele multele țări vizitate.